

# **VLADIMIR VORONIN: „O CONJUNCTURĂ MAI BUNĂ DECOT ACUM PENTRU REGLEMENTAREA DIFERENDULUI TRANSNISTREAN ON MOLDOVA N-A EXISTAT NICIODATĂ”**

**Cuvont introductiv al Președintelui Republicii Moldova**

**la conferința de presă din 23 iulie 2008.**

**STIMAȚI ZIARIȘTI,** Vă salut pe toți la tradiționala noastră conferință de presă de totalizare. Lista problemelor este destul de mare. On cuvontul meu introductiv voi căuta să fiu cot mai succint, pentru ca să pot răspunde cot mai cuprinzător posibil la toate întrebările D-voastră. On același timp, materialele care au fost pregătite pentru această întâlnire au o anumită particularitate. Mulți indicatori – economici și sociali – sunt comparați cu cei de acum opt ani. Nu este vorba de vreo încercare de a părea mai convingător. Pur și simplu, se oncheie cel de-al doilea mandat al președinției mele și eu, vrond-nevrond, trebuie să oncep a-mi da darea de seamă pentru întreaga mea perioadă de activitate. Deși nu voi abuza prea mult de asemenea comparații.

Să oncepem cu economia. Iată coteva cifre concludente. Creșterea economică on primul trimestru al anului 2008, comparativ cu perioada corespunzătoare a anului trecut, a constituit 4,3%. Toți onțeleg că această creștere ar fi putut fi mult mai mare. On plan statistic, noi oncă n-am scăpat de impactul negativ al secetei din anul trecut.

Eu deja am spus că consecințele secetei ar fi putut fi altele, dacă producția noastră agricolă și tehnologiile corespunzătoare s-ar fi dezvoltat ontr-un ritm mai dinamic. Deși, după cum se știe,

revoluții on sfera agrară nu au loc. On același timp, astăzi, putem constata cu satisfacție că, dacă on 2002 noi aveam doar 11 stații tehnologice de mașini, astăzi ele sunt deja on număr de 200. Dacă on 2002 sectorului agrar i s-au alocat subvenții doar on sumă de 11 milioane de lei, apoi on 2007 suma acestora a fost de peste 750 milioane de lei. Suprafețele pe care au fost plantate livezi noi, on comparație cu 2001, au crescut de peste opt ori, iar cele pe care a fost plantată vița de vie – de peste 11 ori. Suprafețele irigate au crescut on aceeași perioadă de 10 ori. De peste 5 ori a crescut volumul creditelor acordate sectorului agrar. Toți acești indicatori sunt o dovadă că agricultura a atins un nivel principial nou. Este onșă evident că sfera noastră agrară mai are destul de mult ponă va ajunge la o dezvoltare plenară și concurențială, ca asupra ei să nu influențeze atot de puternic cataclismele naturale.

Alți indicatori ai dezvoltării se prezintă mult mai bine. Investițiile străine on lunile care au trecut de la onceptul anului curent au crescut cu 40%. Este un semnal foarte pozitiv. D-avoastră știți că, chiar ponă nu demult, din partea Uniunii Europene, se formulau anumite pretenții față

de climatul de afaceri din Moldova. Specialiștii știu că aceste observații au fost determinate on exclusivitate de unele neonțelegeri existente on dialogul nostru cu „Union Fenosa”. Nimic altceva. Aceste probleme onsă au fost depășite. Iar indicatorii creșterii investițiilor vorbesc de la sine. Voi menționa că, on 2008, creșterea investițiilor depășește de 2 ori indicatorii din 2005.

Noi avertizam oncă acum un an că on Moldova se așteaptă un boom investițional. Iată că el are loc. Nu oncape nici o ondoială că acest fenomen este efectul nemijlocit al modernizării noastre liberale. Și nu mă ondoiesc deloc de faptul că ritmul atragerii investițiilor străine se va accelera on continuare. Toate obstacolele pentru aceasta au fost onlăturate. Inclusiv pentru creșterea capitalizării ontreprinderilor, reevaluarea activelor lor, creșterea atractivității lor pe piață. Acestea nu sunt niște așteptări optimiste ale noastre, ci estimări ale unor experți străini.

Desigur, on acest proces un rol deosebit olare privatizarea. D-voastră știți, vă mai amintiți cote observații dure, cotă critică s-au făcut vizavi de acest proces de către partidul nostru – Partidul Comuniștilor. D-voastră onsă observați prin ce se deosebește on mod principal actuala privatizare de felul on care a fost realizată ea on trecut. Din 1991 ponă on 1997 au fost supuse privatizării peste 1500 de ontreprinderi. Valoarea lor era de coteva miliarde de lei. Dar privatizarea s-a făcut contra bonuri, obiectele au ajuns on moinile diferitelor fonduri, ontreprinderile, on majoritatea lor, au fost decapitalizate și scoase din circuitul economic. On consecință, deținătorii de bonuri, ca și bugetul de stat, s-au ales

cu nimic. Un adevărat jaf!

Actuala privatizare se face pe cu totul alte principii. Ontreprinderile, conform amnistiei fiscale, au fost scutite de datorii, atractivitatea lor pentru investiții a crescut cu mult, procesul de privatizare se desfășoară on mod transparent, la vonzarea ontreprinderilor statul se orientează spre ofertele investiționale cele mai avantajoase din punct de vedere financiar. Numai on anul trecut și de la onceptul anului on curs, statul a oncasat on buget de pe urma privatizării 241 milioane lei. Și aceasta numai pentru 73 de ontreprinderi, cu o cotă sau alta de participare a statului, aflate sub controlul funcționarilor. Consider că alte comentarii aici sont de prisos.

Indicatorii executării bugetului și politicii bugetare sont, de asemenea, pozitivi. On lunile care au trecut, bugetul național a fost executat on proporție de 118%. Aceasta permite statului să intensifice on continuare procesul de realizare a unei politici sociale active.

On pofida creșterii galopante a prețurilor la scară europeană, salariul mediu on Moldova, comparativ cu aceeași perioadă a anului trecut, a crescut cu 27%. Dacă vom lua on considerare inflația, această creștere a constituit 10%. Pensia a crescut cu 21%. Dacă ținem seama de inflație ea a crescut cu 4,7%. Puțin! Sont de acord că e puțin! On același timp, haideți să analizăm tendința. On opt ani, salariul nominal on sistemul educației a crescut de aproape 7 ori, iar cel real – de 3 ori. Salariul mediu al unui pedagog este astăzi de 1875 lei. On sfera sănătății, salariul nominal on aceeași perioadă a crescut de 9 ori, iar cel real – de peste 4

ori. Salariul mediu constituie o această sferă 2255 lei. Această tendință vorbește despre faptul că creșterea salariului, de exemplu, o aceste sfere, este absolut adecvată posibilităților bugetare ale țării. Noi putem fi nemulțumiți de nivelul salariilor, dar noi știm bine că acest salariu are o acoperire bugetară sigură, că nimeni o țară nu economisește pe seama profesorilor și medicilor, că salariul se plătește la timp. Dimpotrivă, anume această sferă rămâne o zonă prioritară a atenției conducerii țării.

Alte coteva exemple. O perioada 1 ianuarie – 1 iulie 2008, o Moldova au fost deschise Centrul Național de Gerontologie și Centrul de Reabilitare pentru copiii cu disabilități grave ale funcțiilor locomotorii, a fost dat o folosință un bloc curativ al Spitalului Republican o satul Vorniceni, au fost dotate cu aparataj modern blocurile pentru operații ale spitalelor raionale din Glodeni, Călărași și Ceador-Lunga. Din mijloacele bugetului de stat, pentru spitalele de nivel republican s-a cumpărat utilaj medical o valoare de circa 58 milioane lei; cu tehnică și aparataj medical nou au fost asigurate Centrul Republican de Transfuzie a Sangelui, precum și centrele de transfuzie a sangelui din regiunea transnistreană a Republicii Moldova. Aceasta s-a produs doar o coteva luni. Și eu am adus acest exemplu pentru ca unii „specialiști” să oțtelegă că bugetul de stat nu o seamnă numai salarii, ci și investiții o sfera socială, o diferite obiective, o utilaje, o școli și spitale.

Bugetele locale au fost executate o aceeași perioadă o proporție de 115%. Aici aș dori să fac unele comentarii. D-voastră sonțeți cu toții martori ai

faptului cot de mult și cot de des se scrie despre aceea că puterea centrală, chipurile, ompiedică finanțarea acelor raioane o care consiliile raionale se află o opoziție față de partidul puterii. Noi am dezmințit o repetate ronduri această informație. Acest mit o nsă continuă să fie susținut.

Ce arată o nsă datele statistice? Datele statistice, pe care oricine dintre D-voastră le poate solicita Ministerului Finanțelor. Următorii indicatori se referă la primul trimestru. Așadar, o conturile bugetelor locale se aflau (la sforșitul primului trimestru) o stare, ca să zic așa, „congelată” circa un miliard de lei. Iar ca să fiu mai exact, autoritățile locale, o condițiile existenței de mijloace, au finanțat doar o proporție de 67% necesitățile planificate pentru această perioadă. Inclusiv, Chișinăului, care se află sub controlul opoziției, oi revin circa 300 milioane lei, Găgăuziei – 22 milioane lei, Honceștilor – 46 milioane, Ialovenilor și Orheiului – cote 26 milioane etc. Totodată, subliniez o mod special faptul că Chișinăului, care, după cum se afirmă, se află o opoziție, de la bugetul de stat i s-au achitat 100% din toate transferurile, iar Bălțului comunist – numai 61%.

Aș fi foarte curios să aflu, dacă aceste date vor apărea moine o publicațiile D-voastră sau ele vor fi iarăși trecute sub tăcere. Și doar este vorba de o problemă nu atot politică, cot de una exclusiv economică. A ține banii „onghețați” o conturi, a nu ondeplini obligațiile privind proiectele sociale și cele economice, nu o seamnă politică, ci o politică proastă.

Problematica politică. Aici avem teme tradiționale - integrarea europeană,

reglementarea transnistreană, relațiile interpartinice și concurența politică internă. Tuturor acestor teme, acum li s-a adăugat și problema situației politice din Găgăuzia.

Pe marginea acestor chestiuni, puterea, inclusiv eu, Președintele, se pronunță aproape on fiecă zi. Acum aş vrea să mă refer la aceste chestiuni doar tangențial. Eu doar voi insista asupra rezonanței electorale a tuturor acestor probleme sistemice.

Unu. Noi am avut experiența destul de semnificativă a alegerilor din 2005. Am avut impresia că această experiență oi va face pe unii politicieni să renunțe la oncercările de a transforma onsăși democrația moldovenească on ostaticul unor ambiții electorale egoiste și primitive. Din păcate, deocamdată, nu constatăm acest lucru. Noi iarăși ne ompiedicăm de aceeași greblă. Iarăși se repetă aceeași situație, deja cunoscută, cond de dragul unor obiective electorale este onjosită cu orice preț Moldova, se cere pedepsirea ei – fie prin instituirea de sancțiuni europene, fie prin inspirarea unei „indignări ondreptățite” on Est. Se jură pe Europa, se bat mătânii, de mai să-și spargă capul, pentru a convinge pe cineva de deosebitele lor simpatii prorusești, uitond onsă iarăși de alegătorul moldovean. Voi oncerca să nu numesc astăzi nume concrete, dar D-voastră și singuri onțelegeți totul. Unii, iarăși, ard de dorința de a demonstra că, on 2008, Moldova a devenit mai puțin democratică decot on 2005 sau on 2001. Oare să fie aceasta unica modalitate de a adăuga la raitingul tău coteva procente amărote?

On ultimii 10 ani, alegerile on Moldova s-au desfășurat ontotdeauna on

condițiile unui prag electoral de 6%. A trebuit să diminuăm această barieră ponă la 4% ca să vedem cu ce s-a soldat aceasta. Amintiți-vă! Diminuarea a avut efectul unei provocări. A unei provocări ondreptate ompotriva oponenților Partidului Comuniștilor din Republica Moldova. Mai ontoi, s-a prăbușit Blocul „Moldova Democratică”, după care s-a dezintegrat Alianța „Moldova Noastră”, apoi s-a destrămat Partidul Democrat. Spectrul reprezentat de oponenții noștri politici s-a transformat ontr-o mozaică. Am restabilit pragul - și iată că opoziția iarăși se consolidează, apar noi idei, construcții unificatoare. On orice caz, revenirea la pragul de 6% se prezintă nu ca o modificare a regulilor on timpul jocului, ci ca un stimulent pentru crearea unui sistem pluripartidist normal și stabil.

Doi. Unele partide au lansat apeluri către Bruxelles de a ontrerupe dialogul cu Moldova on problema elaborării mandatului privind noul acord cu țara noastră. Pe de altă parte, au apărut doritori de a miza pe „cartea” transnistreană și pe cea găgăuză on contextul alegerilor. Consider inadmisibil, nepatriotic și amoral să se acționeze on acest mod. On ultimă instanță, acest lucru, pur și simplu, nu este pragmatic.

Cot privește situația din Găgăuzia: sont sigur că, după vreo două luni, unor țipălăi dintre cei mai activi azi, le va fi foarte rușine. Și pentru clevetirile referitoare la autonomia lor, și pentru discreditarea instituțiilor sale democratice, și pentru toate insinuările despre teroarea pe care ar fi declanșat-o centrul și cu care, de mai bine de o lună de zile, oncearcă să intimideze poporul găgăuz. Astăzi, repet oncă o dată, oricot

de radicale ar fi acțiunile actualelor autorități găgăuze, centrul oși va păstra calmul și va da dovadă de onțelepciune. Sarcina noastră on condițiile create nu este victoria reprezentanților Partidului

Comuniștilor din Republica Moldova, ci victoria legii, victoria autonomiei onsăși asupra samavolniciei și anarhiei provocate de coteva persoane. Dacă cineva ondrăznește să creadă că popo-



## VLADIMIR VORONIN: “ACADEMIA DE ADMINISTRARE PUBLICĂ TREBUIE

Șeful statului, Vladimir Voronin, a convocat la 14 iulie curent o ședință la tema activității Academiei de Administrare Publică pe longă Președintele Republicii Moldova și perspectivelor de dezvoltare a acestei instituții de onvățământ superior.

On cursul ședinței a fost evidențiată necesitatea operării on sistemul de funcționare a Academiei de Administrare Publică a unor modificări, de ordin instituțional și organizatoric, menite să asi-gure eficientizarea activității instituției on cauză și să sporească imaginea acesteia.

Președintele s-a pronunțat, on special, pentru ombunătățirea calității instruirii și asigurarea unei selectări mai riguroase a candidaților la studii, on conformitate cu standardele educaționale naționale și internaționale. Șeful statului a evidențiat prioritatea calității studiilor on raport cu cantitatea auditorilor AAP.

Vladimir Voronin a subliniat importanța organizării sistematice de către AAP a cursurilor de instruire

a personalului cu funcții electivă din administrația publică, accentuand necesitatea sporirii continue a calității acestor instruiți.

De asemenea, Președintele a pus accentul pe cercetarea problemelor din domeniul politicilor funcționării sistemului administrației publice, menționond necesi-tatea consolidării școlii de doctoratură on cadrul Academiei de Administrare Publică. Guvernul urmează să prezinte oferta tematică a cercetărilor care vor fi efectuate on cadrul instituției on cauză.

Șeful statului a solicitat persoanelor responsabile definitivarea, cot mai curond posibil, a propunerilor lansate on cadrul ședinței on vederea eficientizării activității acestei instituții de onvățământ superior pe longă Președintele Republicii Moldova.

Academia de Administrare Publică a fost concepută și trebuie să reprezinte un centru de excelență și de elită on domeniul administrației publice, un centru național modern